

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
William Gladstone
THE TWELVE

Copyright © 2009 by Waterside Productions, Inc.
Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanie Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-509-9

VILIJAM GLEDSTON

DVANAESTI
DAN

12.21.12
NOVI POČETAK

Preveo Miroslav Bašić Palković

alnari
PUBLISHING
Beograd, 2010.

*Ova je knjiga posvećena dvanaestorki
koja je za dobrobit čovečanstva u sebi
čuvala energiju drevnih predskazanja.*

PROLOG

Leto 2012. nagoveštava završetak kalendara drevnih Maja. Postoje mnoge prastare legende Hopi Indijanaca, tibetanskih šamana, pa čak i ljudi koji veruju da u sebi prenose mudre istine iz drevnih svetova i mitova Lemurije i Atlantide, koje redom ukazuju na tu godinu kao na početak ili završetak života kakvim je čovečanstvo živelo u proteklih nekoliko hiljada godina.

U hrišćanstvu se već dugo očekuje drugi Hristov dolazak, koji će biti najavljen završetkom doba patnji i obećanjem „raja na zemlji“. Jevreji očekuju dolazak Mesije, a i u mnogim aboridžinskim duhovnim predanjima najavljeno je da će planeta doživeti preobražaj na neki magičan način.

I sve to tokom te svete 2012. ili uoči nje.

Ako ste nekako došli do primerka ove knjige i ako vas je privukla da je pročitate, vi ste onda bez bilo kakve sumnje jedan od mnogo-brojnih odabranih ljudi koji će čovečanstvu pomoći da ustanovi da li će taj nam kraj sveta doneti uništenje cele planete ili preobražaj celog čovečanstva.

POGLAVLJE 1.

*Veliki prasak
12. marta 1949.*

Veliki prasak koji se dogodio dvanaestog marta hiljadu devetsto četrdeset devete nije bio događaj koji će dovesti do stvaranja života u svemiru, kao što su to opisali Stiven Hoking i mnogi drugi naučnici, već događaj u kojem je stvoren Maks Dof.

Te sudbonosne zimske večeri, ispunjene zvezdama, u tačno dva deset i tri časa jedanaest minuta i četrdeset i pet sekundi, u spavaćoj sobi prostrane kuće građene u seoskom stilu u ulici Benedikt u Tariitaunu, u državi Njujork, Herbert i Džejn Dof iskusili su najpriјатniji zajednički orgazam za svih četrdeset i pet godina svoga braka.

Orgazam je kod Herberta trajao četrnaest sekundi.

Ali je kod Djejn taj osećaj bio mnogo značajniji. Dok se njen fizičko biće treslo pod talasima čulnog zadovoljstva koji su prodrli sve do dubine njene duše, ona je istovremeno doživela vantelesno iskustvo u kom se našla sva okružena zadivljujućim nijansama ljubičaste i plave boje.

Vilijam Gledston

Vreme se zaustavilo, i ona je dospela u stanje potpunog predavanja. Ona nikada ranije nije doživela ništa slično, te je nesumnjivo znala da su u tom konkretnom trenutku ona i njen suprug začeli dete koje su toliko dugo priželjkivali.

Herbert i Džejn su već imali osamnaestomesečnog sina Luisa, koji je bio rođen sa pupčanom vrpcom obmotanom oko vrata. Jedino je zahvaljujući natčovečanskim naporima bolničkog osoblja uspeo da prezivi te poteškoće tokom svoga rođenja.

Luis je od početka bio količan, naprasit, hiperaktivan i neukrotiv. Na njihovu sreću, Džejn i Herbert posedovali su uspešnu izdavačku kompaniju, pa su mogli da plate stalnu pomoćnicu, to jest dadilju koja im je pomagala u brizi oko deteta, ali su i pored toga oko njega uvek imali pune ruke posla. Zbog toga su oboje žudeli za normalnim detetom.

No bilo kako bilo, do dvadeset i tri sata i dvanaest minuta u noći dvanaestog marta hiljadu devetsto četrdeset i devete, Herbert se već bio opustio, potpuno zadovoljen, te je zadivljeno posmatrao kako Džejn sva drhti od sladostrašća. Držao ju je u zagrljaju puna tri minuta dok je ona proživiljavala potpuni orgazam daleko dublji od bilo kojeg vrhunca koji je on ikada osetio.

Argentinski pisac Horhe Luis Borhes jednom je napisao da bi se ceo svemir promenio ukoliko bi jedan jedini par doživeo savršeno vođenje ljubavi, te bi svi ti parovi zapravo postali taj jedan par. Tibetanski dalaj lama nazvao je stazu koja vodi do tanričkog prosvetljenja stazom smeha i dodira. On je takođe izneo pretpostavku da bi dvoje ljudi koji se vole na savršen način mogli spasti čovečanstvo i dovesti sva bića u stanje nirvane.

Ali po njegovim saznanjima, nikada nije postojao nijedan takav par, niti takav spoj.

Dvanaestog decembra hiljadu devetsto četrdeset devete, u sedamnaest časova i četiri minuta, rodio se Maks Dof, široko otvorenih očiju i sa osmehom na licu.

Zbog svega onog haosa do kojeg je došlo tokom Luisovog rođenja, lekari su savetovali Džejn da zakaže porođaj carskim rezom. Iako je to izazvalo traumu kod Džejn, bebi je na taj način bar bio obezbeđen najlakši mogući dolazak na ovaj svet, čime je uspostavljen taj presedan po kom je Maksu život otpočeo na relativno lagani način.

Međutim, ipak su se neke mračne senke nadvile nad srećne okolnosti njegovog rođenja. Te senke behu otelotvorene u njegovom bratu Luisu, koji je bio dvadeset sedam meseci stariji od njega, a samim tim i dovoljno snažan i dovoljno okretan da bi mogao predstavljati potpunu opasnost za dobrostanje svog mlađeg brata.

Kada je Maks već imao tri dana, Džejn i Herbert su ga odneli kući, te su seli zajedno na veliki krevet u njihovoј glavnoj spavaćoj sobi, kako bi Luisa upoznali s njegovim novim bratom.

Za samo nekoliko sekundi, pre nego što su roditelji uspeli da odreaguju, Luis je zgradio Maksa, te je počeo snažno da ga steže oko vrata. Povrativši se od trenutnog šoka, Džejn je otrгла bebu iz Luisovog zastrašujućeg stiska, odvukavši starije dete odatle, dok je Herbert skočio da zaštiti novorođenče.

Čim su ga zauzdali, Luis je nekoliko puta glasno zavrištao, nakon čega je počeo da udara Džejn, a odmah potom i Herberta, koji je na kraju bio primoran da ga iznese iz spavaće sobe.

Maks je preživeo ovo silovito upoznavanje sa svojim starijim bratom, ali je to bio tek početak beskonačnog niza tome sličnih napratisih ispada. Od samog je početka bilo jasno da je njemu to nasilje bilo čudno, pogotovo jer se dešavalo često i jer je uvek bilo usmereno protiv njega.

Međutim, u svim ostalim pogledima, njegov je život manje-više bio lišen trauma, te je Maks bio spokojno dete.

Maks je kao mali dečak bio presladak. Imao je crvenkastosmeđu kosicu, dugačke crne trepavice, duboke smeđe oči i lice gotovo

savršenih proporcija, pogotovo kada bi se smešio – a to je bilo gotovo pa stalno.

Maks nije bio ni debeljuškast ni mršav, već je bio srazmerne građe. Bio je okretan i snažan, mada je imao sitne kosti sa tanušnim zglobovima i gležnjevima.

Prisustvo stranaca nije ga uzbunjivalo, te se činilo da je bio duboko uveren kako mu svi ljudi koje upozna žele pružiti samo ljubav i naklonost. A ako izuzmem Luisa, tokom njegovog ranog detinjstva to se zaista i pokazalo kao tačno.

Međutim, iz nekog neznanog razloga, da li zbog trauma koje je trpeo tokom Luisovih napada ili zbog neke genetske predispozicije, Maks nije razvio normalne gorovne sposobnosti. Bio je u stanju da proizvede glasove poput bilo kojeg drugog malog deteta, ali nije mogao da oformi reči.

Istina je da je bio u stanju da razume sve što mu ljudi govore, i da je posedovao gotovo telepatski način sporazumevanja sa svojom majkom, pa čak i sa svojim mučiteljem Luisom, ali su to bili krajnji dometi njegovih komunikativnih sposobnosti.

To stanje je njegovom starijem bratu pružalo bezbroj mogućnosti za beskrajno duga zlostavljanja.

„Moronu, donesi mi još jedan keks iz kuhinje“, naredio bi mu Luis.

„Hej, glupoje, ajde ovamo il’ ćeš dobiti šljivu po njokalici“, doviknuo bi mu.

Smatrao je sebe veoma dovitljivim što je izmislio taj nadimak za „glupaka“, što beše njegov omiljeni naziv za svog mlađeg brata. A mada su mu Džejn i Herbert zabranjivali da ga naziva „moronom“, bar u njihovom prisustvu, nevoljno su mu dopustili da ga naziva „glupoje“, uzalud se nadajući da će mu to pre ili kasnije i samom dosaditi.

Daleko od ušiju roditelja, Luis se nije obazirao na njihova pravila, pa bi redovno govorio rečenice poput „ako mi ne daš taj kamiončić, moronu, ima da ti smrskam glavurdu“, ili „miči mi se s puta, moronu“.

* * *

Upravo zbog Maksovih nerazvijenih jezičkih sposobnosti, Džejn i Herbert su zaključili da im je sin mentalno zaostao. Kada je napunio četiri godine, rešili su da zaposle logopeda da radi sa njim, ali je ona ubrzo shvatila da pred sobom ima jednog izuzetno bistrog dečačića koji je sasvim očigledno razumeo sve što bi mu rekli.

No, i pored toga, Maks je tek u šestoj godini počeo da izgovara pune rečenice, pa je istoga trena pokazao potpuno snalaženje sa jezikom koje je daleko prevazilazilo njegov uzrast. Jednoga dana, kao pod dejstvom neke čarolije, Maks je naprosto progovorio.

„Mislim da bi ovoga leta, kada odemo do Martas Vinjarda, trebalo da iznajmimo onu žutu kuću koja ima svoje jezerce i čamac“, rekao im je. „Svidelo mi se kada smo prošlog leta bili na tom jezeru, i baš bih voleo da tamo provedemo svaki dan.“

Nakon što su se oporavili od šoka, Džejn i Herbert behu van sebe od radosti.

Time je istovremeno postigao i izuzetno visoke rezultate na testu inteligencije, umirivši sve strahove koje su njegovi roditelji gajili u svojim glavama.

Mada je ovaj neočekivani obrt predstavljaо potpuno i radosno iznenađenje za Herberta i Džejn, Luisa je sve to i više nego iznerviralo, te je postao još žešći u svojoj ulozi glavnog dušmanina Maksovog detinjstva.

Maks je od samoga početka znao da njegov život ima neku svrhu, i da ima neku važnu sudbinu koju mora da ispunи. Međutim, ta njegova spoznaja nije bila opipljiva. U glavi mu se javljaо glas koji mu je govorio o razlogu njegovog rođenja, ali bez reči, već samo kroz boje i snažne vibracije. Njegov unutrašnji svet, njegovo zaštićeno

igralište, beše ispunjeno lepotom i prefinjeničću, čineći Maksa veoma srećnim.

Činilo se da može da savlada znanje iz svih predmeta, ali je najviše bio vezan za likovno i matematiku, pokazujući neobjašnjivu i naprednu veštinu u baratanju sa brojevima koji su mu se neprestano rojili u glavi, vibrirajući u raznoraznim bojama. Još pre nego što je progovorio, bio je u stanju da pomnoži trocifrene brojeve u glavi.

A baš je taj njegov talenat s vremenom dobio trodimenzionalni aspekt. Zamišljao bi kutije postavljene uspravno i vodoravno pod beskrajnim tangentama. On bi svaku od tih kutija posmatrao kao potpuno izdvojeni svet, pa bi razmišljao o njenom obliku, pravcu, i nedostatku početka ili kraja unutar svake kutije ili niza kutija.

Takva su mu vežbanja donosila veliki užitak, gotovo isto koliko i druženja sa većinom ljudi u njegovom životu. Međutim, nešto ga je stalno podsećalo da nije sve tako savršeno.

Luis.

Uprkos svem tom nasilju i sadizmu koje je doživljavao u rukama svog starijeg brata, Maks je Luisa smatrao svojim najboljim prijateljem. Njihov neobični odnos nagnao je Maksa da duboko saoseća sa svojim bratom, a činilo se kao da obojica pamte onaj nekadašnji raj i spokoj koji su osećali u majčinoj utrobi.

Od trenutka svoga rođenja Maks je prihvatio činjenicu da se, ma ko bio, nalazio baš tamo gde je i trebalo da se nalazi u životu, te se potpuno pomirio sa tom spoznajom.

Sa druge strane, Luis je bio besan što je morao da napusti to savršeno stanje, i što ga je ovaj svet zamalo udavio kada je na njega došao. A pošto je na ovaj svet došao mlatarajući sa sve četiri i vrištice, onda je i kasnije zadržao taj svoj nepopustljivi prkosni stav.

Luisa je posebno ljutilo to što Maks tako nešto nije osećao, pa je bio čvrsto rešen da život svoga brata načini bednim poput svog, služeći se silom i zastrašivanjem. Čim su prohodali, Luis je imao običaj da napada Maksa tako što bi ga prikleštilo na pod, pa bi krenuo da ga davi povlačeći se istoga trena kada bi Maks zaplakao. Kada bi roditelji

dotrčali do njih, on bi se već odmakao na bezbednu udaljenost, te oni nikada nisu shvatili nivo njegove nasilnosti. A pošto Maks nije mogao da se izrazi, roditelji su živeli u potpunom neznanju.

Maks je s vremenom naučio da se pravi mrtav. Shvatio je da mu se drugačije ne može odupreti, pošto je Luis bio ispunjen nadljudskom snagom kad god bi ga obuzeo gnev, zbog čega bi bila potrebna i više nego jedna odrasla osoba da ga savlada, da su odrasli, naravno, uopšte bili svesni da mu je njihova pomoć bila potrebna.

I tako je, uprkos svojoj prvobitnoj naklonjenosti optimizmu, Maks otkrio da neprestano nasilje polako uzima svoj danak. Nikada se nije osećao sigurno kod kuće, i znao je da će ispaštati zbog bilo kojeg uspeha koji bude postigao u školi, ili u bilo kojem drugom delu svoga života.

Kako su napadi učestali, on je ozbiljno počeo da razmišlja o samoubistvu kako bi pobegao od svog mučitelja.

I tako je, najzad, u sedmoj godini odlučio da se ubode u stomak nožem za mazanje maslaca.

Mada je u svom tajnom unutrašnjem svetu video potencijale svoga postojanja, radujući se mogućnostima koje su ležale pred njim, spoljni svet je pred njega postavio ogromnu, naizgled nepremostivu prepreku.

Donevši odluku, uzeo je nož u ruke.

Međutim, čim je gurnuo zatupljenu oštricu u stomačić, prisetio se onog tihog unutrašnjeg glasa iz svog najranijeg detinjstva. I zato je i sklonio nož u stranu, shvativši u tom trenutku da je ipak imao svoju svrhu, svoju pravu misiju, i da će bez obzira na prepreke na putu, skupiti dovoljno snage da se suoči sa svim što se bude isprečilo pred njim.

Ali, prvo će morati da nauči kako da umakne od svoga brata davitelja.

* * *

Vilijam Gledston

Čim je prohodao, uprkos činjenici da nije umeo da govori povezano, Maks je pokazao svoje predvodničke sposobnosti tako što bi upravljao svim skupinama u kojima bi se našao.

Kako je rastao, počeo je da se ističe u svim školskim predmetima, pri čemu je istinski uživao u učenju. Bio je veoma dobar i u sportu, pa je sa dvanaest godina postao najbrži trkač okruga Vestčester u sprintu na pedeset metara. Maks se šalio da je zbog bežanja od Lusa postao tako brz trkač.

Kada je završio osmi razred, bio je vukovac, predsednik učeničkog veća i kapiten fudbalskog, rvačkog i košarkaškog tima. Poseđovao je neobičnu sposobnost predviđanja pravca kretanja lopte ili svojih protivnika, uvek se činilo da se u pravom trenutku nalazi na pravom mestu, pa mu nikada nije ni pala na pamet pomisao da bi mogao negde i da pogreši.

Od sebe je očekivao da mora biti najbolju u svemu što je radio... pa je tako i bilo. Međutim, to očekivanje u njemu nije stvaralo napetost koju je u takvim trenucima osećala većina dece.

Nije bilo sumnje da su ga njegovi roditelji voleli, a zahvaljujući uspehu svoga oca, imao je napretek i onog materijalnog. I tako je, uprkos zlostavljanju koje je doživljavao od svoga brata, Maks uspeo da doživi rani pubertet.

A onda je, nakon što je napunio petnaest godina, u četvrtak devetnaestog februara hiljadu devetsto šezdeset i pete u petnaest časova i petnaest minuta, u ordinaciji doktora Hauarda Greja, Maks Dof umro.

POGLAVLJE 2.

*Smrt Maksu Dofa
1965.*

Džejn je sa svojim sinom Maksom pristigla u taritaunski dispanzer u tačno 14 časova i 44 minuta tog kognog februarskog popodneva. Bilo je hladno, a zemlja je bila prekrivena snegom, i to ne onim svežim i čistim, nego onim otopljenim, pa ponovo zamrznutim snegom koji je iz trena u tren naoko postajao sve ružniji.

Putevi su mahom bili čisti, mada su zbog razbacivanja soli i razgrtanja snega imali sloj stvrdnute prljavštine koja nije bila privlačna ni oku ni uhu.

Dobro je što su putevi bili čisti, jer je Džejn Dof bila užasan vozač. Ona za volanom kola uopšte nije imala samopouzdanja, a pri tom je svega dve godine pre toga preživela strašnu saobraćajnu nesreću, što beše događaj koji joj je izmenio život.

Džejn Lefkovic bila je prelepa žena. Bila je visoka stotinu sedamdeset centimetara, imala je savršeni ten, savršenu figuru, tamnu

kovrdžavu kosu, neverovatno blage tamne oči i razoružavajući osmeh koji beše naprsto neodoljiv. Svakog ko bi je upoznao podsećala je na Meri Pikford, Normu Širer i ostale filmske zvezde iz dvadesetih i tridesetih godina dvadesetog veka.

Imala je samo šesnaest godina kada je u pratnji svoje starije, dva desetogodišnje sestre Mone krenula na krstarenje do Kube. Kao kćerka ruskih doseljenika, Mona je smatrana „matorom devojkom“ kojoj nije ostalo mnogo izgleda da se uda. Kao najstarija od tri sestre, Mona nije bila lepa poput Džejn, te nije tako lako privlačila udvarače. Međutim, to beše hiljadu devetsto trideset devete, njeni su roditelji bili starog kova, pa se morala prva udati, jer inače ni njene sestre to ne bi mogle učiniti.

Takva je bila tradicija u ruskim porodicama, ako ne u svim, a ono bar u porodici Lefkovic.

Džejin otac, Arnold Lefkovic, skromno je zarađivao kao prodavac jaja u Njuarku u Nju Džerziju, što beše zanimanje na koje je njegova supruga Gledis gledala sa omalovažavanjem. Kao duboko intelektualni čovek, bio je stručnjak za Toru, pa su ga rabini sa svih strana sveta cenili i poštivali. Ali to nije bilo dovoljno da nadoknadi to što je, po Gledisinom mišljenju, „unazadio“ njen položaj u društvu.

Njena porodica je u Evropi posedovala sopstvenu prodavnici, a otac joj je bio lekar, što im je donosilo poprilični ugled. Zato je Gledis sebe smatrala prefinjenom svetskom damom, isuviše dobrom za svog skromnog supruga.

Gledis nikada nije radila, ali je bila odlična domaćica, te je upravljala i raspolagala svim novcem koji bi njen muž Arnold zaradio. Iako je znala cenu krstarenja, otišla je do teglice za „crne dane“ koju je držala sakrivenu u trećoj fioci iznad kuhinjskog lednjaka, pa je izvukla napolje potrebnu svotu, ispraznivši svoj fond gotovo u potpunosti, te je poslala, ne samo Monu, nego i njenu sestru Djejn na desetodnevno krstarenje iz njujorške luke sve do Havane na Kubi.

Djejn je imala ulogu pratile svojoj sestri, sa kojom se baš i nije nešto slagala. Ali nije joj bilo ni na kraj pameti da se usprotivi, jer

je ovo bila prilika i za Džejn da vidi malo sveta. Oduvek je sanjala o putovanjima, o tome kako će postati spisateljica, i kako će živeti u idiličnoj seoskoj kućici u Devonu u Engleskoj.

A ionako ne bi išlo da puste Monu samu na put, jer bi onda ljudi dobili prostor da šire glasine o njenom ponašanju i moralu.

Ozbiljna su to bila posla.

Mona je morala da pronađe partnera na tom „krstarenju za samce“, mada se niko nije usuđivao da ga tako i nazove. Vreme je polako izmicalo, te je Monina budućnost, a sa njom i budućnost Džejn i njene sestre Mirijam, visila na ivici provalije.

Krstarenje je bilo osmišljeno tako da se uspostave kontakti između mnogih neoženjenih muškaraca i neudatih žena na tom brodu. Tokom prve večere na krstarenju, Džejn i Monu su postavili za kapetanov sto.

Herbert Dof, ulickani zgodni dvadesetčetvorogodišnjak, Monin vršnjak, takođe se našao za tim stolom. Bio je visok stotinu sedamdeset šest centimetara, imao je talasastu tamnu kosu i blistave smeđe oči koje su delovale nestošno i vragolasto, i bio je pomalo debeljuškast zbog previše vina i hrane, ali je uopšteno gledajući bio fizički snažan i u kondiciji.

S obzirom da je bio nadareni naučnik, činilo se da je Herbert bio na putu da ostvari obećavajuću karijeru diplomiranog hemičara. Međutim usled eksplozije u hemijskoj laboratoriji *Junion karbida* ostao je delom gluv, zbog čega je morao da ode na šestomesečno plaćeno bolovanje. Herbert je taj period provodio na utakmicama, u izlascima sa zanosnim mladim ženama, trudeći se da obavi i svakodnevne stvari poput obnavljanja vozačke dozvole.

Ta poslednja aktivnost ga je i dovela do prekretnice u njegovoj karijeri.

Vilijam Gledston

Herbert je zapazio kako nikada nema dovoljno zbirki vozačkih testova, a pošto je imao dovoljno slobodnog vremena, sam je rešio da odštampa kopije i proda ih budućim vozačima.

On je prošao pismeni deo ispita, pa ja odlučio da unapredi čitav koncept. Pošto je poveći broj ljudi padaо na tom delu vozačkog ispita zbog čega su bili primorani da ga ponovo polažu, on je unajmio sekretaricu da mu iskuca i na šapirografu umnoži stotinu primeraka zbirke, sa ubačenim odgovorima na zadata pitanja.

Herbert se nakon toga pojавio pred ulazom ureda za izdavanje dozvola na Menhetnu, te je veoma brzo rasprodao sve zbirke za jedan dolar po primerku. Odštampao je još na hiljade primeraka, te je okupio drugove i studente da ih prodaju po celom Njujorku, pri čemu su dobijali po dvadeset pet centi za svaku prodatu zbirku.

Takva organizacija posla potrajala je nekoliko meseci, tokom kojih je Herbert zgrtao zaradu od nekoliko hiljada dolara nedeljno, što beše odličan novac sredinom tridesetih godina, daleko više nego što bi se ikada mogao nadati da će zaraditi kao hemičar.

Stopa nezaposlenosti još je bila visoka, s obzirom da se zemlja sa mukom oporavlјala od velike ekonomskе krize. Služenje vojnog roka u to vreme nije bilo obavezno, već je bilo privilegija, predstavljajući dobro rešenje za nezaposlenost. Visina plate vojnih regruta i njihovi izgledi za nastavak školovanja određivani su kroz njihov učinak na prijemnim ispitima za američku vojsku. S obzirom da je taj ispit, poput priručnika za polaganje vozačkog testa, bio javni dokument sastavljen o trošku poreznika, Herbert je uočio novu priliku za zaradom kroz pomaganje drugima.

Sakupio je pitanja koja su se mahom odnosila na osnove matematike i engleski jezik, pa je umnožio ispit i tako je stvorena zbirka pod nazivom *Vežbanja za prijemni ispit za američku vojsku*. I tako je Herbert utabao svoj put do prvih zarađenih milion dolara.

Te 1938. milion dolara je bukvalno predstavljalo pravo bogatstvo. Bilo je to više novca nego što bi neoženjeni muškarac mogao potrošiti a da ne bude bar malo nestašan, sa čim Herbert nikada nije